

RAMOWY PROGRAM KSZTAŁCENIA W SZKOLE DOKTORSKIEJ UNIwersYTETU OPOLSKIEGO

§ 1

Szkoła doktorska

1. Szkoła Doktorska Uniwersytetu Opolskiego zwana dalej „szkołą doktorską” jest zorganizowaną formą kształcenia doktorantów z zakresu dyscyplin, w których Uniwersytet posiada uprawnienia do nadawania stopnia doktora.
2. Językiem wykładowym w Szkole Doktorskiej jest język polski. Wybrane kursy mogą być prowadzone również w innym nowożytnym języku obcym.
3. W wybranych dyscyplinach kształcenie odbywa się w języku angielskim.

§ 2

Kształcenie w szkole doktorskiej

1. Kształcenie w szkole doktorskiej jest prowadzone na podstawie ramowego programu kształcenia oraz indywidualnego planu badawczego.
2. Kształcenie w szkole doktorskiej trwa 8 semestrów i kończy się złożeniem rozprawy doktorskiej wraz z pozytywną opinią promotora lub promotorów.
3. Kształcenie w szkole doktorskiej przygotowuje doktoranta do:
 - 1) prowadzenia samodzielnych badań naukowych;
 - 2) wykonywania pracy o charakterze nauczyciela akademickiego i/lub pracownika naukowego;
 - 3) korzystania ze światowego dorobku naukowego, identyfikowania i rozwiązywania problemów badawczych, planowania i realizacji badań naukowych, opracowywania ich wyników w formie patentów, publikacji lub prezentacji podczas konferencji i zjazdów naukowych;
 - 4) planowania własnego rozwoju naukowego oraz podejmowania wyzwań w sferze zawodowej i publicznej z uwzględnieniem ich etycznego wymiaru i odpowiedzialności zgodnie z Europejską Kartą Naukowca;
 - 5) uczestnictwa w życiu środowiska naukowego w kraju i za granicą;
 - 6) uczestnictwa we współpracy naukowej w zespołach badawczych, w tym międzynarodowych.

§ 3

Efekty uczenia się

1. Realizacja programu kształcenia w Szkole Doktorskiej prowadzi do osiągnięcia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 Polskiej Ramy Kwalifikacji, określonych na podstawie Ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji oraz przepisów wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 tej ustawy.
2. Opis zakładanych efektów uczenia się uwzględnia charakterystyki drugiego stopnia dla kwalifikacji na poziomie 8 Polskiej Ramy Kwalifikacji.
3. Doktorant jest zobowiązany do udokumentowania osiągnięcia efektów uczenia się podanych w ust. 2 oraz spełnienia warunków określonych w programie kształcenia Szkoły Doktorskiej przed złożeniem rozprawy doktorskiej.

KIERUNKOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Symbol efektu kształcenia	Efekty uczenia się	KOD PRK
W zakresie WIEDZY doktorant zna i rozumie		
K_W01	w stopniu umożliwiającym rewizję paradygmatów światowego dorobku obejmującego podstawy teoretyczne, zagadnienia ogólne i wybrane zagadnienia szczegółowe dotyczące wykorzystania najnowszych osiągnięć nauki, właściwe dla reprezentowanej dyscypliny naukowej	P8S_WG
K_W02	w stopniu zaawansowanym metodologię badań właściwą dla dyscypliny, w której realizuje proces badawczy, oraz zna główne trendy rozwojowe dyscyplin naukowych istotnych dla programu kształcenia	P8S_WG
K_W03	fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji oraz znaczenie rozwoju nauki dla dyscypliny, w której prowadzone jest kształcenie	P8S_WK
K_W04	zasady transferu wiedzy i komercjalizacji wyników działalności naukowej, upowszechniania wyników naukowych i <i>know-how</i> związanego z tymi wynikami, także w trybie otwartego dostępu	P8S_WK
K_W05	ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania działalności naukowej	P8S_WK
K_W06	zasady i źródła finansowania projektów i grantów naukowych oraz sposoby przygotowywania aplikacji grantowych	P8S_WK
K_W07	zasady konstruowania struktury klasycznego tekstu naukowego	P8S_WK
K_W08	zasady planowania zajęć i/lub grup zajęć z wykorzystaniem nowoczesnych metod i narzędzi	P8S_WK
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI doktorant potrafi:		
K_U01	stosować wiedzę z różnych dziedzin nauki do twórczego identyfikowania, formułowania i innowacyjnego rozwiązywania złożonych problemów oraz wykonywania zadań o charakterze badawczym	P8S_UW
K_U02	dokonywać krytycznej analizy i oceny rezultatów badań, działalności eksperckiej i innych prac o charakterze twórczym, a także ich wkładu w rozwój wiedzy oraz możliwości ich wykorzystania w praktyce	P8S_UW
K_U03	opracować wnioski grantowe i projektowe oraz umiejętnie go aplikować	P8S_UW
K_U04	komunikować się (w tym w języku obcym) na tematy specjalistyczne w stopniu umożliwiającym aktywne uczestnictwo w krajowym i międzynarodowym środowisku naukowym	P8S_UK
K_U05	upowszechniać wyniki badań, także w formach popularnych	P8S_UK
K_U06	planować i realizować indywidualne i zespołowe przedsięwzięcia badawcze lub twórcze, także w środowisku międzynarodowym	P8S_UO
K_U07	samodzielnie planować i działać na rzecz własnego rozwoju oraz inspirować i organizować rozwój innych osób	P8S_UU
K_U08	planować, opracować i realizować z wykorzystaniem nowoczesnych metod i narzędzi zajęcia dydaktyczne i/lub szkolenia	P8S_UU
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH doktorant jest gotów do:		

K_K01	krytycznej oceny dorobku w ramach danej dyscypliny naukowej	P8S_KK
K_K02	krytycznej oceny własnego wkładu w rozwój danej dyscypliny naukowej lub artystycznej	P8S_KK
K_K03	uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych	P8S_KK
K_K04	wypełniania zobowiązań społecznych badaczy i twórców	P8S_KO
K_K05	myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	P8S_KO
K_K06	podtrzymania i rozwijania etosu środowisk badawczych i twórczych	P8S_KR

§ 4 Kształcenie doktoranta

1. W ramach kształcenia doktorant zobowiązany jest do realizacji:
 - 1) samodzielnej pracy badawczej wykonywanej pod nadzorem promotora i/lub promotorów bądź promotora i/lub promotora pomocniczego, zgodnie z indywidualnym planem badawczym;
 - 2) zajęć zorganizowanych, ukierunkowanych na:
 - a) rozwinięcie kompetencji doktoranta,
 - b) opanowanie i rozwinięcie warsztatu badawczego,
 - c) rozwinięcie kompetencji specjalistycznych doktoranta,
 - d) opanowanie i rozwinięcie umiejętności dydaktycznych i kompetencji miękkich;
 - 3) praktyk dydaktycznych w UO;
 - 4) staży naukowych poza UO (np. w jednostce zagranicznej);
 - 5) innych wymogów w zakresie prowadzenia badań naukowych.
2. Doktorant osiąga efekty uczenia się, także w zakresie umiejętności komunikowania się w języku obcym w obrębie danej dyscypliny, zgodnie z wymaganiami określonymi w Prawie o szkolnictwie wyższym i nauce.
3. Doktorant w ramach Szkoły Doktorskiej zdobywa wiedzę, umiejętności oraz kompetencje opisane w § 3 Programu ramowego w drodze:
 - 1) odbycia stażu naukowego poza jednostką macierzystą (w tym w jednostce zagranicznej);
 - 2) przygotowania oraz złożenia wniosku o finansowanie projektu badawczego do jednostki zewnętrznej (np. NCN, NCBiR, NAWA, FNP);
 - 3) opublikowania co najmniej jednego artykułu naukowego w czasopiśmie indeksowanym w bazie Scopus, Web of Science, Erih+, czasopiśmie naukowym lub recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, o których mowa w art. 265 ust. 9 pkt 2 ustawy (wykaz MNiSW), z liczbą punktów co najmniej 40;
 - 4) aktywnego udziału w międzynarodowej lub ogólnopolskiej konferencji naukowej (poster/wystąpienie/przewodniczenie sesji/uczestnictwo w Komitecie naukowym konferencji);
 - 5) popularyzacji nauki (np. publikacja artykułu popularnonaukowego, zaangażowanie się w organizację promocji nauki w Uniwersytecie Opolskim, prowadzenie zajęć w partnerskich szkołach średnich, zwłaszcza dla uczniów przygotowujących się do olimpiad i konkursów, prowadzenie zajęć dla słuchaczy Uniwersytetu III Wieku, udzielenie wywiadu w środkach masowego przekazu, aktywność w social mediach w postaci prowadzenia stałego i regularnego bloga, konta społecznościowego, kanału filmowego) lub uczestnictwo w Komitecie organizacyjnym konferencji naukowej.
4. Dyrektor Szkoły Doktorskiej na wniosek doktoranta poparty przez promotora może uznać jako zrealizowany kurs objęty programem kształcenia i zaliczony poza Szkołą Doktorską, np. w innej szkole doktorskiej lub podczas szkoły

letniej/zimowej dla doktorantów, lub jako zewnętrzne szkolenie. Należy wykazać spełnienie efektów uczenia się przypisanych do zastępowanego kursu.

5. Doktorant posiadający certyfikat językowy instytucji zewnętrznych lub dyplom poświadczający znajomość wymaganego języka obcego na poziomie biegłości językowej co najmniej C1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (ESOKJ) może być zwolniony z obowiązku realizowania kursów języka angielskiego. Zwolnienie z obowiązku realizowania kursów języka angielskiego wymaga złożenia odpowiedniego certyfikatu lub dyplomu w Sekretariacie Szkoły Doktorskiej.

§ 5

Struktura programu kształcenia

1. Ramowy program kształcenia w szkole doktorskiej zawiera:
 - 1) wykaz przedmiotów realizowanych w poszczególnych semestrach w ramach modułów wraz z liczbą godzin, formą prowadzenia i zaliczenia tych przedmiotów oraz przypisaniem do 8PRK;
 - 2) liczbę godzin praktyk dydaktycznych i praktyk naukowych.
2. Łączna liczba godzin zajęć dydaktycznych przewidzianych w harmonogramie całego cyklu kształcenia, obejmującego cztery lata (osiem semestrów), wynosi 400.
3. Kształcenie odbywa się w modułach: wprowadzającym, dyscyplinowym, dziedzinowym, dydaktycznym, kursów wybieralnych.
 - a) Moduł ogólny obejmuje prawne, etyczne i ekonomiczne aspekty prowadzenia badań, w tym pozyskiwanie środków oraz zarządzanie projektem badawczym. Uzupełniony jest doskonaleniem umiejętności językowych w ramach języka angielskiego oraz zasadami otwartej nauki i bibliometrii.
 - b) Moduł dziedzinowy prowadzony jest wspólnie dla dwóch lub więcej dyscyplin, także z różnych dziedzin naukowych. Obejmuje pisanie tekstów naukowych, wprowadzenie do analizy danych, właściwe dla danych dziedzin, oraz seminarium inderdyscyplinarne, prezentujące różne spojrzenia naukowe na ten sam przedmiot badań. W przypadku nauk teologicznych zamiast analizy danych realizowany będzie kurs Relacje nauka-wiara.
 - c) Moduł dyscyplinowy prezentuje najnowsze osiągnięcia naukowe w ramach dyscypliny doktoranta wraz z odpowiednią metodologią badań. Uzupełniony jest prezentacją wyników badań oraz seminarium sprawozdawczym z dyscypliny prowadzonym pod kierunkiem promotora lub promotorów.
 - d) Moduł dydaktyczny przygotowuje w podstawowym stopniu do prowadzenia zajęć dydaktycznych w szkole wyższej przez wprowadzenie do nowoczesnych metod dydaktycznych, podstaw nauczania osób dorosłych oraz praktyki dydaktycznej.
 - e) Moduł kursów wybieralnych pozwala doktorantowi na samodzielne kształtowanie swej ścieżki naukowej przez poszerzenie wiedzy z innych dyscyplin niż dyscyplina, w której jest przygotowywana praca doktorska.

Ramowy Program kształcenia w Szkole Doktorskiej Uniwersytetu Opolskiego

Nazwa kursu	ROK I		ROK II		ROK III		ROK IV		Licz- ba go- dzin	Forma zaliczenia przed- miotu
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII		
Otwarta nauka i bibliometria	5								5	-
Etyka w nauce	15								15	Zal/o
Prawo autorskie		15							15	Zal/o
Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce	15								15	Zal/o
Ekonomiczne uwarunkowania działalności naukowej		15							15	Zal/o
Pozyskiwanie grantów	10								10	Zal/o
Zarządzanie projektem badawczym					10				10	Zal/o
Academic English			30	30					60	Egz
Pisanie tekstów naukowych			15						15	Zal/o
Wprowadzenie do analizy danych		15							15	Zal/o
Seminarium interdyscyplinarne I							15		15	Zal/o
Metody badawcze właściwe dyscyplinie	15	15							30	Egz
Wykład specjalistyczny			15	15	15				45	Egz
Seminarium sprawozdawcze dyscypliny		15		15		15		15	60	Zal/o
Prezentacja wyników badań				15					15	Zal/o
Metody dydaktyczne z uwzględnieniem najnowszych technik edukacyjnych					15				15	Zal/o
Praktyka dydaktyczna						15			15	Zal/o
Wykład do wyboru					15				15	Zal/o
Wykład do wyboru					15				15	Zal/o
Razem									400	

§ 6

Praktyka dydaktyczna

1. Celem praktyk dydaktycznych, o których mowa w ust. 2 pkt 3 Programu, jest nabycie umiejętności prowadzenia zajęć dydaktycznych w szkole wyższej co najmniej na poziomie ćwiczeń i konwersatoriów.

2. Praktyka dydaktyczna może przyjmować formy:
 - a) przygotowanie sylabusu oraz konspektów ćwiczeń lub konwersatorium pod kierunkiem promotora oraz przygotowanie weryfikacji wiedzy, umiejętności i kompetencji, które powinny być zdobyte podczas zaplanowanego kursu przez jego uczestników;
 - b) uczestniczenie w zajęciach prowadzonych przez promotora lub innego pracownika naukowo-dydaktycznego wskazanego przez promotora;
 - c) prowadzenie ćwiczeń, konserwatoriów lub laboratoriów pod nadzorem promotora lub innego pracownika naukowo-dydaktycznego wskazanego przez promotora.
3. Metodami sprawdzania i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez doktoranta w wyniku odbycia praktyki zawodowej są:
 - a) hospitacje zajęć prowadzonych przez doktoranta dokonywane przez promotora lub innego pracownika naukowo-dydaktycznego wskazanego przez promotora;
 - b) konsultacje dydaktyczne opiniowanie i ocenianie przez promotora, koordynatora bądź prowadzącego dany przedmiot poziomu zajęć prowadzonych przez doktoranta.
4. Doktorant realizujący program „Doktorat wdrożeniowy” jest zwolniony z obowiązku realizacji praktyki dydaktycznej.
5. Doktorant, który po ocenie śródkresowej zakończonej wynikiem pozytywnym zostanie zatrudniony w Uczelni jako nauczyciel akademicki na stanowisku asystenta badawczo-dydaktycznego lub dydaktycznego w wymiarze co najmniej 1/4 wymiaru czasu pracy, jest zwolniony z odbywania praktyk dydaktycznych.

§ 7

Weryfikacja efektów uczenia się

1. Po zakończeniu cyklu zajęć z każdego przedmiotu przewidzianego w programie kształcenia efekty uczenia się osiągane przez doktorantów weryfikowane są podczas egzaminów lub zaliczeń na ocenę.
2. Formę zaliczenia przedmiotu (stacjonarnie, z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w czasie rzeczywistym, hybrydowo w zależności od formy zajęć lub ich specyfiki) określa harmonogram realizacji programu kształcenia. Egzaminy lub zaliczenia mogą być przeprowadzane w języku obcym.
3. Sposoby weryfikacji wymagań w zakresie uzyskania efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK określa się w sylabusach i udostępnia doktorantom za pomocą systemu USOS.
4. Weryfikację efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych przeprowadza się w oparciu o różnorodne formy pisemne i ustne, w tym testy sprawdzające, eseje, raporty, opisy przypadku, aktywność w pracy grupowej na zajęciach, sprawozdanie laboratoryjne, egzamin praktyczny typu OSCE oraz jego modyfikacje.
5. O sposobie przeprowadzenia egzaminu lub zaliczenia nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia informuje doktorantów przed rozpoczęciem cyklu zajęć.
6. Efekty uczenia się osiągane przez doktoranta weryfikowane są także przez ocenę:
 - 1) realizacji indywidualnego planu badawczego, w tym harmonogramu przygotowywania rozprawy doktorskiej, przeprowadzanej przez komisję ewaluacyjną w formie oceny śródkresowej w połowie okresu kształcenia; ocena śródkresowa kończy się wynikiem pozytywnym lub negatywnym, a jej wynik wraz z uzasadnieniem jest jawny;
 - 2) spełnienie dodatkowych wymogów w zakresie realizacji badań naukowych.
7. Wzór sylabusu w językach polskim i języku angielskim określa załącznik nr 1 i załącznik nr 2.

§ 8

Kształcenie doktorantów we współpracy z innym podmiotem

1. Kształcenie w Szkole Doktorskiej może być prowadzone we współpracy z innym podmiotem, z którym Uniwersytet Opolski zawarł umowę dotyczącą wspólnego kształcenia doktorantów.
2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, indywidualny plan kształcenia jest ustalany zgodnie z treścią umowy z zachowaniem wymagań określonych w §§ 4 i 5.